

MAJANDUSAASTA ARUANNE
01.01.2008 - 31.12.2008

Aruandekohustuslase nimetus:	Riigikohus
Registrikood:	74001127
Tehingupartneri kood:	005001
Aadress:	Lossi 17, Tartu 50093
Telefon:	7309032
Fax:	7309003
E-post:	info@riigikohus.ee
Riigikohtu esimees:	Märt Rask
Riigikohtu direktor:	Kerdi Raud

SISUKORD

lk

TEGEVUSARUANNE	3
1. Riigikohtu põhitegevus	3
2. Ülevaade Riigikohtu tähtsamatest majandusnäitajatest	4
3. Ülevaade tegevuskava täitmise aruandest	6
4. Ülevaade avalike teenuste kvaliteedi parandamisest ja organisatsiooni arendamisest	14
5. Hinnang tegevuskava elluviimisele	14
6. Hinnang sisekontrollisüsteemi kohta	14
7. Ülevaade Riigikohtu valitsemisalas oleva Sihtasutuse Eesti Õiguskeskus kohta.....	15
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE.....	17
Tegevjuhtkonna deklaratsioon	17
Bilanss	18
Tulemiaruanne	19
Rahavoogude aruanne	20
Riigieelarve täitmise aruanne	21
Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestusmeetodid ja hindamisalused	22
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	25
Lisa 1. Raha ja selle ekvivalendid.....	25
Lisa 2. Muud nõuded ja kohustused.....	26
Lisa 3. Materiaalne põhivara.....	27
Lisa 4. Immateriaalne põhivara.....	28
Lisa 5. Muud tulud	29
Lisa 6. Tööjõukulud	30
Lisa 7. Majandamiskulud	31
Lisa 8. Siirded	32
Lisa 9. Selgitused eelarve täitmise aruande kohta	33
Allkirjad majandusaasta aruandele	34

TEGEVUSARUANNE

1. Riigikohtu põhitegevus

Riigikohus on Eesti Vabariigi kõrgeim kohus, mille pädevus ja ülesanded on sätestatud põhiseaduses, kohtute seaduses ja põhiseaduslikkuse järelevalve kohtumenetluse seaduses. Põhiseaduse kohaselt on Riigikohus kassatsioonikohus ja põhiseaduslikkuse järelevalve kohus.

Riigikohtu pädevuses on:

- põhiseaduslikkuse järelevalve kohtu ülesannete täitmine;
- kassatsiooni korras ringkonnakohtu lahendite peale esitatud kaebuste läbivaatamine;
- teistmisavalduste läbivaatamine;
- kohtuvigade parandamise avalduste läbivaatamine;
- muude seadustest tulenevate ülesannete täitmine.

Õigusemõistmine toimub Riigikohtus tsiviil-, haldus-, kriminaal- ja põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumides, erikogudes ning üldkogus. Riigikohtu lahendid on kättesaadavad Riigikohtu kodulehel. Kõik Riigikohtu põhistatud lahendid avaldatakse Riigi Teataja III osas.

Lisaks kassatsiooni- ja põhiseaduslikkuse järelevalve kohtu funktsioonide täitmisele kannab Riigikohus vastutust kogu kohtusüsteemi tegevuse ja arengu eest. Kohtute seadusest tulenevalt vastutab Riigikohtu esimees kohtukorralduse, õigusemõistmise ja seaduste ühetaolise kohaldamise eest, korraldab kõigi kohtunike personaliarvestust, teostab seaduses ettenähtud järelevalvet, sh on tal distsiplinaarmenetluse algatamise õigus kõigi kohtunike suhtes. Riigikohtu üldkogu teeb Vabariigi Presidendile ettepaneku esimese ja teise astme kohtunike ametisse nimetamiseks ja kohtuniku ametist vabastamiseks. Riigikohtu juures tegutseb kohtunikukandidaadiks ja kohtunikuks kandideerijate valiku ning nn noorkohtunike töö jälgimisega tegelev kohtunikueksamikomisjon ja kohtunike distsiplinaarkolleegium. Riigikohus teenindab kohtunike koolitusnõukogu ning vastutab kohtunike koolituse korraldusliku poole eest.

2. Ülevaade Riigikohtu tähtsamatest majandusnäitajatest

Bilansi näitajad	2008	2007	2006	2005	2004
Varad aasta lõpus	30975143	27922748	21423217	33197131	20765434
Kohustused aasta lõpus	144447478	2771833	2333276	1422992	958906
Riigieelarvesse kuuluv netovara aasta lõpus	113472335	25150915	19089941	31774139	19806528
Tulemiarunde näitajad					
Tegevustulud	1741511	1415492	3651602	1318745	1918283
Tegevuskulud	72400265	54065417	44921090	37642332	34305780
Tegevustulem	70658754	52649925	41269488	36323587	32387498
Finantstulud ja -kulud	12756	5265636	- 11 319	73520	6415
Muud näitajad					
Töötajate keskmine arv (inimest taandatuna täistööajale)	94,6	86	92	81	78
Põhivarainvesteeringud	6413598	2051509	329590	406729	131850
Eelarve ja selle täitmise näitajad					
Lõplik eelarve tulude maht	2327050	1147000	7755000	1347000	1282960
Eelarve tulude täitmine	1749870	1316743	9808456	1316743	1230584
Lõplik eelarve kulude maht	77282426	69980400	47813345	40413186	44990724
Eelarve kulude täitmine	74311483	54829336	39378228	38871864	39082007

Bilansi varad suurenesid võrreldes eelneva aastaga 8,5 milj. krooni. SA Eesti Õiguskeskuse rendil olnud hoone Lossi 19 tagastati ja hoones teostati renoveerimistöid, sellest tegevusest moodustab varade suurenemine 8,3 milj. krooni. Konverentsitehnikat ja tarkvara soetati 0,4 milj. krooni eest. Riigikohus võõrandas avalikul enampakkumisel sõiduauto Opel Zafira.

Kohustustest moodustavad valdava osa kohtunike pensionieraldised, teenistujate puhkuste reserv ja kautsjonid. Kohustuste hüppeline suurenemine võrdluses eelnevate aastatega on tingitud pensionieraldiste arvestuse metoodika muudatusest: esmakordselt 31.12.2008 võeti arvele nii juba pensionile jäänud kui ka töötavate kohtunike eripensionid.

Tegevustulude osas oli suurenemine võrreldes 2007 aastaga. Tegevustuludes kajastuvad sõiduauto võõrandamine 100 tuh. krooni. Kautsjoneid laekus 1 534 tuh.kr. Teenuste müük moodustas 107 tuh.kr.

Tegevuskulude kasvu mõjutas eelkõige personalikulude kasv. 2008. aastal oli Riigikohtu struktuuris 101 ametikohta, sh 19 riigikohtuniku kohta. Uutest ametikohtadest (7) täideti 2008. aastal 6. 2008. aasta jooksul lahkus Riigikohtu teenistusest 3 ametnikku. Riigikohtu teenistujate keskmine arv 2008 aasta jooksul oli 102,5. Teenistussuhe oli peatatud 6 ametnikul. Riigikohtu teenistujate, kelle teenistussuhe ei olnud peatatud, keskmine arv

taandatuna täistööajale oli 2008. aastal 94,6. 31.12.2008 seisuga oli Riigikohtu töötajate arv 106, sh oli 31.12.2008 seisuga teenistussuhe peatunud 6 ametnikul.

Ühtekokku maksti 2008. aastal töötasusid summas 40 353 955 krooni, sh 15 275 353 krooni kohtunike töötasudeks.

Riigikogu ja Vabariigi presidendi poolt nimetatavate riigiametnike ametipalkade seaduse kohaselt on Riigikohtu esimehe ja liikmete ametipalk keskmise palga ning sama seadusega sätestatud koefitsiendi korrutis. (Riigikohtu esimehel - 6,0 Riigikohtu liikmel - 5,5) korrutis.

Majanduskulude osas võrreldes eelneva aastaga kasvasid inventarikulud, mille moodustasid suures osas mööbli renoveerimisele tehtud kulutused.

Koolitus- ja lähetuskulude kasv võrdluses eelneva aastaga on seotud kohtunike ja teenistujate aktiivse osalemisega rahvusvaheliste organisatsioonide töös, erinevatel rahvusvahelistel seminaridel, konverentsidel ning töökohtumistel. Riigikohus on liikmeks Euroopa Liidu Riiginõukogude ja Kõrgemate Halduskohtute Ühenduses (*Association of Councils of State and Supreme Administrative Jurisdictions of the European Union*), Euroopa Liidu Kõrgemate Kohtute Presidentide Ühenduses (*Network of the Presidents of European Supreme Judicial Courts of the European Union*), Konstitutsioonikohtute Konverentsis (*Conference of European Constitutional Courts*), keskkonnaõigusega tegelevas EL kohtunike foorumis (*EU Forum of Judges for the Environment*), EN komisjonis „*Democracy through law*“ ehk Veneetsia komisjonis.

Kokkuleppel Eesti Välisministeeriumi ja Euroopa Kohtuga täidab üks nõunik Luxembourgis riikliku eksperdi ülesandeid alates 2006.a sügisest. Rotatsiooni korras vahetuvad nõunikud aasta möödudes.

2008. aastal jätkati kohtusüsteemi traditsiooniliste ürituste korraldamist. Kohtunike täiskogu, kuhu iga aasta veebruari teisel reedel kogunevad kõik Eesti kohtunikud, korraldamise kohustus on sätestatud kohtute seaduses.

Maikuu oli 2008. aasta Eesti Vabariigi 90. juubeli kalendris kohtukuu. Kohtukuu raames korraldas Riigikohus mitmeid üritusi. Koostati kohtuajaloost jutustav näitus „Eesti oma kohus: kohtusüsteem ja õigusemõistmine Eesti Vabariigis“, mis oli avatud Eesti Ajaloomuuseumis Maarjamäe Lossis 8. maist kuni 31. oktoobrini. Kohtukuu kulminatsioon, mis haaras tervet Eestit, oli 9. mail läbiviidud üritus, 90 kohtunikku 90 asukohas üle Eesti pidasid 90 loengut. 27. mail, mil möödus 15 aastat taasavatud Riigikohtu esimesest istungist Tartu raekojas toimus sealsamas raekoja saalis avalik näidisisistung Riigikohtu 19-liikmelise üldkogu ees. 29.-30. mail toimus Tartus Vanemuise kontserdimajas iga-aastase kohtunike foorumi raames konverents „Õigusriikluse areng Eestis: eilsed valikud tänases päevas“.

Lisaks võõrustas Riigikohus Euroopa Nõukogu kohtunike komitee (*CCJE on unikaalne organ Euroopa Nõukogus, mis koosneb eranditult sõltumatutest kohtunikest kõigist Euroopa Nõukogu liikmesriigist. Eesti Vabariigi Riigikohus on CCJE-s esindatud algusest peale.*) töökohtumist Eestis, mille käigus valmistati ette CCJE arvamus kohtuotsuse kvaliteedi kohta. Komitee töökohtumise jätkuna korraldas Riigikohus koostöös CCJE-ga 18. juunil TÜ Ajaloomuuseumis kõrgetasemelise konverentsi „Kohtuotsuste kvaliteet ja selle hindamine“.

Investeeringute kulude täitmine jäi 2008 aastal kavandatust väiksemaks IT seadmete osas 149 606 ja tarkvara osas 731 374 krooni. Nimetatud vahendid kanti üle 2009. aastas, vahendeid kasutatakse IT seadmete soetamiseks Lossi 19 objekti valmimise järgselt ning tarkvara osas 2008. aastal sõlmitud Riigikohtu infosüsteemi arendustööde lepingus kokkulepitud tööde eest tasumiseks.

Kohtunike koolituseks ettenähtud vahenditest jäi kasutamata 179 391 krooni õppematerjalide väljaandmiseks planeeritud vahendeid.

3. Ülevaade tegevuskava täitmise aruandest

Riigikohtu tegevusvaldkond on avaliku ja õiguskorra tagamine

Eesmärk 1

Riigikohtu eesmärgiks on tagada õiglane ja erapooletu õigusemõistmine mõistliku aja jooksul ja tõsta kohtuotsuste kvaliteeti.

Selgitus eesmärgi saavutamise kohta

Indikaator 1: Riigikohtus toimub õigusemõistmine vastavalt menetlusseadustikule ja mõistliku aja jooksul.

Algtase 2007: Õigusemõistmine Riigikohtus toimub kooskõlas menetlusseadustikega. Riigikohtu infosüsteem on eraldiseisev KIS-ist.

Kavandatud saavutustase 2011 lõpuks: Õigusemõistmine toimub vastavalt menetlusseadustikele ja mõistliku aja jooksul. Paralleelselt menetlusseadustikega on tagatud kohtulahendite kättesaadavus ja seeläbi ülevaade õigusaktide kohaldamisest ja kohtupraktikast.

Kavandatud saavutustase 2008 lõpuks: Õigusemõistmine toimub vastavalt menetlusseadustikele, jätkatakse tööd kohtute infosüsteemi arendamisele kaasaitamisel ja vajalike inimressursside kindlustamisel õigust mõistvatele kolleegiumidele.

Tegelik saavutustase 2008 lõpuks: Õigusemõistmine toimub vastavalt menetlusseadustikele. Kohtute infosüsteemi arendatakse, kuid 2008. aasta lõpuks ei ole sellest kujunenud oodatud abivahendit kohtutele - tehniliste lahenduste kõrval vajavad edasist tähelepanu sisestatavate andmete kvaliteedi kontroll ja kohtute arvestatavalt kasvanud töökoormus.

Indikaator 2: Kohtulahendite kättesaadavus ja kohtupraktika analüüs võimaldavad kohtutel rakendada seadusi ühetaoliselt, vajadusel on kohtupraktika analüüsil tuginevad ettepanekud tehtud õigusloomega tegelevatele institutsioonidele või täitevvõimu teostajatele.

Algtase 2007: Kohtupraktika analüüsi üksus on komplekteeritud ja töötab, analüüsid avaldatud ja edastatud asjaomastele institutsioonidele. Kohtulahendite kättesaadavus ei ole üheselt tagatud tulenevalt probleemidest KISi arendamisel.

Kavandatud saavutustase 2011 lõpuks: Kohtulahendite kättesaadavus ja tekstipõhise otsingu süsteemi rakendumine sõltub kohtute infosüsteemi arendamiseks Justiitsministeeriumile eraldatavatest vahenditest ja arendamistegevustest. Kohtupraktika analüüs, mida teostab Riigikohtu vastav üksus, on käivitunud ning iga-aastaste tööplaanide põhjal koostatakse kokkuvõtteid aktuaalsematest küsimustest seaduste kohaldamisel.

Kavandatud saavutustase 2008 lõpuks: Kohtulahendite kättesaadavus ei ole tagatud täisulatuses, tekstipõhine otsing toimib Riigikohtu, kuid mitte kohtute infosüsteemis. Riigikohtu kohtupraktika analüüsi üksus koostab analüüsid vastavalt 2008. aastaks kinnitatud tööplaanile, teostatud analüüsid või nende kokkuvõtted avaldatakse, vajadusel edastatakse asjassepuutuvatele institutsioonidele.

Tegelik saavutustase 2008 lõpuks: Riigikohtu lahendid on kättesaadavad, 2008. aastal avaldati kodulehel 11 analüüsi. Analüüsides pinnalt avaldati erinevates väljaannetes 5 artiklit. Analüüse kasutati kohtunike koolituste materjalides ning analüütikud osalesid koolituste läbiviimisel.

Indikaator 3: Kohtunikele on tagatud koolitusvajadusele vastav kutsealast asjatundlikkust toetav ja professionaalne koolitus.

Algtase 2007: Kohtunike koolitus toimus vastavalt kinnitatud koolituskalendrile. Toimused ettevalmistused kohtunike koolituse korralduse funktsiooni ületulemiseks Riigikohtule ja sihtasutuse Eesti Õiguskeskus likvideerimiseks.

Kavandatud saavutustase 2011 lõpuks: Kohtunike koolituskalender kinnitatakse kohtunike koolitusnõukogu poolt ning tuginedes põhjalikule ja läbimõeldud metoodikale tuginevale koolitusvajaduse analüüsile. Koolitusvajaduse analüüs võimaldab koolituskava koostamisel pidada silmas spetsialiseerumisest tulenevaid ja personaalseid vajadusi.

Kavandatud saavutustase 2008 lõpuks: Kohtunike koolitus toimub vastavalt 2007. aastal kinnitatud koolituskalendrile.

Tegelik saavutustase 2008 lõpuks: Kohtunike koolitus toimus edukalt vastavalt kinnitatud koolituskalendrile, koolitusasutus rakendas väljatöötatud kujul koolitusvajaduse hindamise süsteemi ja tegeles selle edasiarendamisega. Võeti vastu seadusemuudatus koolituse korralduse tõhustamiseks ja valmistati ette koolituse korralduse funktsiooni üleminek Riigikohtule.

Indikaator 4: Kohtuniku ametisse asujad omavad kohtunikutööks vajalikke teadmisi ja oskusi.

Algtase 2007: 2007. aasta lõpul esitas Riigikohus omapoolsed kommentaarid JM väljatöötatud juristide kutsekvalifikatsiooni kontseptsiooni kohta.

Kavandatud saavutustase 2011 lõpuks: Justiitsministeerium on koostöös õiguselukutsete esindajatega kirjeldanud juriidilist kvalifikatsiooni eeldavate elukutsete ühised baasnõuded. Kohtusüsteemis on baasnõuetele tuginedes loodud paindlik kohtunike ettevalmistuse süsteem.

Kavandatud saavutustase 2008 lõpuks: Jätkub senine praktika kohtunikuks kandideerijate ettevalmistamisel ja valikul, jätkub koostöö Justiitsministeeriumiga õiguselukutsetesse asumise baasnõuete kirjeldamisel.

Tegelik saavutustase 2008 lõpuks: Jätkus senine praktika kohtunikukandidaatide ettevalmistamisel ja valikul, 2008. aastal toimunud konkursside tulemusel asus kohtuniku ametisse 5 uut kohtunikku, lõpule jõudsid konkursid veel kahe kohtunikukoha täitmiseks 2009. aasta kevadel. Kohtunikukandidaate oli aasta jooksul teenistuses 11, neist on 2009. aasta alguseks teenistuses 8.

Indikaator 5: Õigusemõistmist teenindavad ametnikud on kvalifitseeritud, motiveeritud ja lojaalsed kohtusüsteemile.

Algtase 2007: Töökoormus on aasta-aastalt kasvanud seoses menetlustaotluste arvu suurenemise, menetlusse võetavate asjade arvu ja lahendatavate õigusküsimuste suureneva keerukusega. Kohtusüsteemis ei ole välja kujunenud ametnikuna kvalifikatsiooni tõusmisel edenemist võimaldavat karjäärisüsteemi.

Kavandatud saavutustase 2011 lõpuks: Õigusemõistmist teenindavatele ametnikele on tagatud töö- ja koolitustingimused, mis on konkurentsivõimelised võrdluses teiste õiguselukutsete ning põhiseaduslike ja täidesaatva võimu institutsioonidega. Vahetult kohtulahendite ettevalmistamisega ja kohtupraktika analüüsimisega tegelevatel tippkvalifikatsiooni nõudvatel ametikohtadel on teenistujatele tagatud konkurentsivõimeline ja kohtunike palkadega seotud töötasu. Koostöös Justiitsministeeriumiga on välja töötatud ühtsed õigusemõistmist teenindavate teenistujate ametikohanõuete ja töötasustamise põhimõtted. Paralleelselt õiguselukutsete baasnõuetele on sõnastatud karjäärisüsteemi põhimõtted kohtusüsteemi õigusemõistmist teenindavatele ametikohtadele.

Kavandatud saavutustase 2008 lõpuks: Riigikohtus on töökoormuse optimeerimiseks loodud kolleegiumidesse täiendav nõunikukoht, nõunike töötasud seotakse kohtunike palkadega ning ulatuvad olenevalt teenistuja kvalifikatsioonist kuni I astme kohtuniku palgani. 2008. aastal algab karjäärisüsteemi põhimõtete väljatöötamine õigusemõistmist vahetult teenindavate ametikohtade suhtes kogu kohtusüsteemi ulatuses.

Tegelik saavutustase 2008 lõpuks: Riigikohtus loodi juurde 5 nõunikukohta, millest täideti 5. Nõunikele kinnitatud palgaastmestik vahemikus 22 500-37 500 krooni, mis moodustab 60-100 % I. astme kohtuniku 2007. aasta palgast. Karjäärisüsteemi kujundamise põhimõtted on välja töötatud arutusel oleva uue kohtute seaduse eelnõu raames. Eelnõu töötati välja 2008. aasta jooksul ning esitatakse aruteluks ja ettepanekute koondamiseks kohtunikukonnale 2009. aasta alguses.

Indikaator 6: Kohtuteenistujatele on loodud terviklik koolitussüsteem.

Algtase 2007: I ja II astme kohtuteenistujate koolitust korraldab Justiitsministeerium, Riigikohtu teenistujate koolitust Riigikohus

Kavandatud saavutustase 2011 lõpuks: Kohtuteenistujate koolitussüsteem on üles ehitatud sarnaselt kohtunike koolitussüsteemile - tuginedes hinnatud koolitusvajadusele kinnitatud koolituskalendri alusel.

Kavandatud saavutustase 2008 lõpuks: Jätkub senine detsentraliseeritud koolituskorralduse praktika, koostöös Justiitsministeeriumi ja kohtutega viiakse läbi esmase kohtuametnike koolitusvajaduse analüüs, mille põhjal valmistatakse ette koolituskalender 2009. aastaks.

Tegelik saavutustase 2008 lõpuks: Jätkus senine detsentraliseeritud praktika. 2008. aastal kohtunike, advokaatide ja prokuröride seas läbi viidud küsitlus kohtumenetluse korraldusega seotud probleemidest näitas, et suuri vajakajäämisi nähakse kohtukantselei töös, sh teenistujate väljaõppes ja kvalifikatsioonis. Küsitlusest ilmnenu probleemide kaardistamiseks ja esmaste abinõude plaani välja töötamiseks Riigikohtu esimehe loodud töögrupp jõuab kohtuteenistujate koolituse korralduse analüüsiga lõpule 2009. aasta kevadel ja esitab analüüsist johtuvad ettepanekud.

Indikaator 7: Kohtul ja kolleegiumidel on pidev ja päevakohane informatsioon õigusteaduse ja õigusemõistmise aktuaalsetest teemadest ja arengutest rahvusvahelisel tasandil. Vajadusel on esitatud Eesti kohtusüsteemi seisukohad ja ettepanekud.

Kavandatud saavutustase 2011 lõpuks: Riigikohus osaleb aktiivselt rahvusvaheliste organisatsioonide töös, mille liikmeks ollakse ning on võõrustanud Euroopa Kohtunike Konsultatiivnõukogu kohtumist ja Euroopa Õiguse Konverentsi 2010. aastal. Kohtute tasemel toimub töögrupi- ja koolituskohtumiste kaudu pidev infovahetus kitsamate õigusemõistmise teemavaldkondade kaupa.

Kavandatud saavutustase 2008 lõpuks: Riigikohus jätkab aktiivset osalust rahvusvaheliste organisatsioonide töös, 2008. aasta sügisel korraldatakse Euroopa Kohtunike Konsultatiivnõukogu kohtumine Eestis. Jätkub koostöö teiste riikide ülem- ja põhiseaduse järelevalve kohtutega.

Tegelik saavutustase 2008 lõpuks: Riigikohus korraldas Euroopa Nõukogu kohtunike konsultatiivnõukogu kohtumise Eestis 16.-17.06.08. Osalemine rahvusvaheliste organisatsioonide töös toimus kavandatud kujul.

Eesmärk 2

Riigikohtu eesmärgiks on tagada sõltumatu õigusemõistmine demokraatliku riigikorra püsimiseks, õigusriigi, inimõiguste ja vähemuste tunnustamiseks ja kaitseks.

Selgitus eesmärgi saavutamise kohta

Indikaator 1: Tagatud on institutsionaalselt sõltumatu enesekorralduse põhimõttele tuginev terviklik seadusandlikku ja täidesaatvat võimu tasakaalustav kohtuvõim.

Algtase 2007: 2007.a toimus kohtute arengustrateegia dokumendi alusel ettevalmistatud kohtute arengupõhimõtete heakskiitmine kohtunike VI korralise täiskogu poolt. Eeldatud kooskõlastusprotsessid Vabariigi Valitsuse tasandil 2007 ei alanud.

Kavandatud saavutustase 2011 lõpuks: Kohtuvõim on institutsionaalselt sõltumatu ja toimib kohtunike omavalitsuse ja enesehalduse (kohtuhaldusasutus) põhimõttel.

Kavandatud saavutustase 2008 lõpuks: Kohtute arengupõhimõtete elluviimise ettevalmistamiseks koostöös Justiitsministeeriumiga loodud töögrupp esitab arengupõhimõtete rakendamiseks vajalikud seadusemuudatuste eelnõud arutamiseks Vabariigi Valitsuses ja esitamiseks parlamendile.

Tegelik saavutustase 2008 lõpuks: Kohtute seaduse eelnõu töögrupp moodustati justiitsministri 5. märtsi 2008. a käskkirjaga nr 53, seadusemuudatuste eelnõude esitamiseni valitsusele 2008.a ei jõutud, töögrupp esitas seaduseelnõu projekti arutamiseks kohtunike 2009. aasta korralisele täiskogule.

Indikaator 2: Loodud on eeldused kohtute osalemiseks eelarveprotsessis, eesmärgiga kindlustada kohtuvõimu finantsautonoomia stabiilse ja kindlapiirilise rahastamise tagamiseks.

Algtase 2007: Esimesi samme on astunud läbiviidud kehtiva riigieelarveprotsessi põhiseadusele vastavuse analüüsi näol kohtuvõimu rahastamise problemaatika teadvustamisel täidesaatva ja seadusandliku võimu esindajatele.

Kavandatud saavutustase 2011 lõpuks: Kohtutele on tagatud eelarveprotsessis osalemise võimalus ning kohtuvõim on kindlustatud efektiivseks toimimiseks vajalike vahenditega.

Kavandatud saavutustase 2008 lõpuks: Välja on töötatud kohtusüsteemisisese eelarvemenetluse põhimõtted ja kohtute üldises eelarveprotsessis osalemise põhimõtted ja meetodika, mis loovad kohtuvõimule võrdsed tingimused eelarveprotsessis osalemiseks võrdluses seadusandliku ja täidesaatva võimuga.

Tegelik saavutustase 2008 lõpuks: Põhimõtete kavandamisega tegeles kohtute seaduse eelnõu töögrupp.

Indikaator 3: Kindlustatud on Riigikohtu ja I ning II astme kohtute haldussuutlikkus, mis tagab õigusemõistmise efektiivse toimimise ja kohtulahendite kõrge sisulise kvaliteedi.

Algtase 2007: Kohtute rahastamisest terviklik ülevaade puudub. I ja II astme kohtutel puudub iseseisev eelarve - neile eraldatakse vahendeid Justiitsministeeriumi äranägemise järgi.

Kavandatud saavutustase 2011 lõpuks: Kohtuvõim toimib enesekorraldusel tuginevate ja finantsautonoomia tingimustes on tagatud õigusemõistmise toetamiseks vajaminevad inim- ja rahalised ressursid prioriteetsetes valdkondades, mis võimaldab kohtutel tegeleda õigusemõistmise korralduse ja sisulise kvaliteedi arendamisega, tuginedes süsteemi vajadustele.

Kavandatud saavutustase 2008 lõpuks: Riigikohtus on tagatud konkurentsivõimelised töötingimused kvalifitseeritud ja lojaalsete teenistujate värbamiseks ja hoidmiseks, õigusemõistmist teenindavate ametikohtade analüüsi tulemusel tehakse ettevalmistused ühtse

ja kvalifikatsioonil tuginevat arengut võimaldava karjäärisüsteemi loomiseks kogu kohtusüsteemi ulatuses.

Tegelik saavutustase 2008 lõpuks: Riigikohus hoidis 2008. aastal töötingimuste osas saavutatud taset, kohtute haldussuutlikkuse kindlustamisse panustati läbi kohtute seaduse eelnõu väljatöötamise.

Meetmete jagamine korrigeeritud vastavalt lõplikule eelarvele ja tegelikele kuludele

Meede	2008. a planeeritud kulud	2008. a tegelikud kulud	2008. a planeeritud finantseerimistehingud	2008. a tegelikud finantseerimistehingud	2008. a planeeritud tulud	2008. a tegelikud tulud
õigusemõistmine ja seaduste ühetaoline kohaldamine	48641880	48016153	0	0	1 000 000	1534461
kohtukorraldus	28640546	26295630	0	0	3030000	207050

Selgitused meetme tulu täitmise kohta:

Meede ÕIGUSEMÕISTMINE JA SEADUSTE ÜHETAOLINE KOHALDAMINE

Planeeritust enam laekus tuludesse kautsjone.

Meede KOHTUKORRALDUS

Planeeritud tulu 2008. aastal ei saadud. Riigikohus planeeris 2008. aastal võõrandada Pangodi koolituskeskuse ning riigieelarves nähti ette selle objekti võõrandamisest tulu 2 850 000 krooni. Vaatamata kavandatule müügiprotsess 2008. aastal ei lõppenud, võõrandamise leping sõlmiti ning raha laekus alles 2009. aastal.

Selgitused meetme kulu täitmise kohta:

Meede ÕIGUSEMÕISTMINE JA SEADUSTE ÜHETAOLINE KOHALDAMINE

Koolituskulude eraldistest jäi kasutamata 216 805 krooni, mis oli tingitud planeeritud õppematerjalide kirjastamisest loobumisest ja edasilükkumisest.

Töötasudeks ettenähtud vahenditest jäi kasutamata 408 922 krooni, mille moodustasid lapsehoolduspuhkusel viibivate teenistujate palkadeks planeeritud tasud.

Meede KOHTUKORRALDUS

Investeeringuteks planeeritud vahenditest jäi kasutamata 884 414 krooni, millest 731374 ulatuses vahendeid IT seadmete ja tarkvara soetamiseks kanti üle ning kasutatakse ära 2009. aastal.

Töötasudeks planeeritud vahenditest jäi kasutamata 1 191 181 krooni, mille põhilises osas moodustasid 2008. aasta detsembrikuu eest arvestatud töötasude maksud.

Olulisemad tegevused

Riigikohtu direktor

/Kerdi Raud/

Meetme nimetus - ÕIGUSEMÕISTMINE JA SEADUSTE ÜHETAOLINE KOHALDAMINE

Tegevus 1.1. Riigikohus jätkab kassatsioonikohtu ja põhiseaduslikkuse järelevalve kohtu funktsioonide täitmist

Vahetu tulemus

2008 aastal võeti menetlusse 26% läbivaadatud menetlustaotlustest. Menetlusse võetud asjadest lahendati aasta jooksul 145 tsiviilasja, 92 haldusasja, 49 kuriteoasja ja 42 väärteoasja. Põhiseaduslikkuse järelevalve asju vaadati läbi 23. Riigikohtus tagati 2008. aastal paremad tingimused kohtuotsuste kvaliteedi tagamiseks: loodi juurde 5 nõunikukohta, millest täideti 5.

Tegevus 1.2. Kohtupraktika analüüsi arendamine ja osalemine kohtute infosüsteemi arendamisel

Vahetu tulemus

2008 aastal avaldati 11 analüüsi. Analüüside pinnalt avaldati erinevates väljaannetes 5 artiklit. Analüüse kasutati kohtunike koolituste materjalides ning analüütikud osalesid koolituste läbiviimisel. Kohtute infosüsteemi arendatakse, kuid 2008. aasta lõpuks ei ole sellest kujunenud oodatud abivahendit kohtutele - tehniliste lahenduste kõrval vajavad edasist tähelepanu sisestatavate andmete kvaliteedi kontroll ja kohtute arvestatavalt kasvanud töökoormus.

Tegevus 1.3. Kohtunike kutsealast asjatundlikkust toetava koolituse tagamine

Vahetu tulemus

Kohtunike koolitus toimus edukalt vastavalt kinnitatud koolituskalendrile. SA Eesti Õiguskeskus rakendas väljatöötatud kujul koolitusvajaduse hindamise süsteemi. Võeti vastu seadusemuudatus koolituse korralduse tõhustamiseks ja valmistati ette koolituse korralduse funktsiooni üleminek Riigikohtule, mis löi eelduse alates 2009. aastast tõhusamalt seostada koolitusvajaduse hindamise ja kohtupraktika analüüsi.

Tegevus 1.4. Jätkub koostöö Justiitsministeeriumiga õiguselukutsete baasnõuete kirjeldamisel ja 2008. aastal kaardistatakse kõigi kohtuastmete õigusemõistmist vahetult teenindavate ametikohtade struktuur, neile esitatavad nõuded ja vastavate teenistujate kvalifikatsioon eesmärgiga hinnata nende ettevalmistuse taset kohtunikuks kandideerimise aspektist

Vahetu tulemus

Jätkus senine praktika kohtunikukandidaatide ettevalmistamisel ja valikul, 2008. aastal toimunud konkursside tulemusel asus kohtuniku ametisse 5 uut kohtunikku, lõpule jõudsid konkursid veel kahe kohtunikukoha täitmiseks 2009. aasta kevadel. Kohtunikukandidaate oli aasta jooksul teenistuses 11, neist on 2009. aasta alguseks teenistuses 8. 2008. aastal ei kuulutanud Justiitsministeerium välja konkursse täiendavate kohtunikukandidaadi kohtade täitmiseks.

2008. aasta jooksul ei ole Justiitsministeerium kaasanud kohtusüsteemi esindajaid aruteludesse õiguselukutsetesse asumise baasnõuete kirjeldamisel. Ministeeriumi 2008. aasta

sügisel esitatud ja Eesti Õigusteadlaste päevadel tutvustatud eelnõu projekt juristide kutseeksami sisseviimiseks ei arvestanud 2007. aastal Riigikohtu poolt ega teiste õiguselukutsete poolt esitatud märkusi ja soovitusi. Järgnevat arutelu eelnõu projekti teemal toimunud ei ole.

Karjäärisüsteemi kujundamise põhimõtted on välja töötamisel arutusel oleva uue kohtute seaduse eelnõu raames. Eelnõu töötati välja 2008. aasta jooksul ning esitatakse aruteluks ja ettepanekute koondamiseks kohtunikkonnale 2009. aasta alguses.

Tegevus 1.5. Tagatakse konkurentsivõimelised ja juriidilise tippkvalifikatsiooniga teenistujate hoidmiseks vajalik töötasusüsteem Riigikohtus ning kaardistatakse I ja II astme kohtute õigusemõistmist vahetult teenindavate ametikohtade struktuur, esitavad nõuded ja tööülesanded kohtuastmete ülese karjäärisüsteemi ja töötasustamispõhimõtete väljatöötamiseks

Vahetu tulemus

Riigikohus tõstis konkurentsivõimet tippkvalifikatsiooniga töötajate hoidmiseks ja värbamiseks: nõunikele 2008.a. kinnitatud palgaastmestiku vahemik moodustab 60-100 % 1. astme kohtuniku 2007. aasta palgast.

Toimus info koondamine I ja II astme kohtute õigusemõistmist vahetult teenindavate ametikohtade struktuuri, nõuete ja tööülesannete kohta. 2008. aasta negatiivse lisaeelarve tulemusena ei jätkunud ressursi andmete töötlemiseks ja analüüsi tegemiseks.

Tegevus 1.7. Riigikohus jätkab aktiivset osalust rahvusvaheliste organisatsioonide töös ja koostööd teiste riikide ülem- ja põhiseaduslikkuse järelevalve kohtutega; 2008. aastal korraldatakse Eestis Euroopa Kohtunike Konsultatiivnõukogu kohtumine

Vahetu tulemus

Riigikohus korraldas Euroopa Nõukogu kohtunike konsultatiivnõukogu kohtumise Eestis 16.-17.06.08. 18.06.2008 viis Riigikohus koostöös Euroopa Nõukogu kohtunike konsultatiivnõukoguga läbi rahvusvahelise konverentsi teemal „Kohtuotsuse kvaliteet ja selle hindamine“. Osalemine rahvusvaheliste organisatsioonide töös toimus kavandatud kujul.

Meetme nimetus KOHTUKORRALDUS

Olulisemad tegevused ja nende vahetud tulemused

Tegevus 2.1. Koostöös Justiitsministeeriumiga loodud töögrupp esitab kohtute arengupõhimõtete rakendamiseks vajalikud seadusemuudatuste eelnõud arutamiseks Vabariigi Valitsuses ja esitamiseks parlamendile

Vahetu tulemus

2008. aasta jooksul töötati töögrupi poolt välja uus Kohtute seaduse eelnõu. Eelnõu sätestab kohtukorralduse, kohtuhalduse ja kohtuteenistuse õiguslikud alused. Eelnõuga muudetakse oluliselt kohtuhalduse senist korraldust, pannes vastutuse õigusemõistmise korrakohase toimimise eest kohtusüsteemile kui põhiseaduslikule institutsioonile endale. 2009. aastal esitatakse eelnõu kohtute korralisele täiskogule.

Tegevus 2.2. Töötatakse välja põhimõtted ja metoodika kohtusüsteemile eelarve eraldiste tegemiseks

Vahetu tulemus

2007. aastal valmis Riigikohtu analüüs kehtiva riigieelarveprotsessi põhiseadusele vastavusest kohtusüsteemi vaatenurgast. Analüüsi olulise järeldusena tuuakse välja riigieelarvestrateegia koostamise protsessi täitevvõimukesksus ning kohtuvõimu väljundi eelarvemenetlusse puudumine. Kohtusüsteemi eelarvemetoodika põhimõtete väljatöötamist 2008. a ei toimunud.

4. Ülevaade avalike teenuste kvaliteedi parandamisest ja organisatsiooni arendamisest

Kohtupraktika analüüsi suuna rakendamine, analüüside ja kohtupraktika järjepidev avaldamine aitavad kaasa avalike teenuste kvaliteedi parandamisele. Olulistest arendustegevustest saab välja tuua uue kohtute seaduse eelnõu väljatöötamise, mis on tingitud esmajoones kohtusüsteemi sisemistest arenguvajadustest. Eelnõuga muudetakse oluliselt kohtuhalduse senist korraldust, pannes vastutuse õigusemõistmise korrakohase toimimise eest kohtusüsteemile kui põhiseaduslikule institutsioonile endale. Tulemuslikult rakendus kohtunike koolituse korralduse funktsiooni üleminek Riigikohtule.

5. Hinnang tegevuskava elluviimisele

Riigikohtu põhitegevus - kassatsiooni ja põhiseaduskohtu ülesannete täitmine - toimus vastavalt tegevuskavas kavandatule. Oluliseks edasiminekuks kohtusüsteemi hõlmavate korralduspõhimõtete ja süsteemide väljatöötamisel on kohtuhalduse ümberkorralduste eelduseks oleva kohtute seaduse esialgse eelnõu väljatöötamine. Tegevuskavas ettenähtud eesmärkide saavutamistaset kirjeldavad indikaatorid on kvalitatiivsed ning seetõttu hinnangu andmisel tegevuskava täitmisele kasutati võrdlevat metoodikat: planeeritud saavutustaset võrreldi tegeliku saavutustasemega.

6. Hinnang sisekontrollisüsteemi kohta

Riigikohtu esimehena hindan Riigikohtu sisekontrollisüsteemi olulises osas tõhusaks. Riigikohus tugineb oma tegevuses põhiseaduses, kohtute seaduses, teistes olulistes õigusaktides ning Riigikohtu kodukorras sätestatule.

Riigikohtu sisekontrollisüsteemi rakendamisel on järgitud kehtivaid õigusakte ja rahvusvaheliselt üldtunnustatud standardeid. Riigikohtu seaduspärase ja säästliku toimimise ning ressursside kaitstuse tagamiseks on kehtestatud Riigikohtu varade kasutamist reguleerivad korrad, mis on kaasajastatud ning milles kirjeldatud protseduurireeglid on realselt toimivad. Riigikohtus on kehtestatud siseeeskiri ja sisekorda reguleerivad valdkondlikud korrad, nagu raamatupidamise eeskiri, sularaha kassa eeskiri, Riigikohtu valitsemisel olevate hoonete ja transpordivahendite kasutamise kord, mobiiltelefoniteenuste kasutamise kord, teenistussõidukite kord, arvutivõrgu kasutamise kord, sõlmitud on materiaalse vastutuse lepingud transpordivahendite ja sülearvutite kasutajaga.

2008. aastal sisekontrollisüsteemi parendamisele kaasaaitamiseks kinnitati uus riigihangete läbiviimise kord ja raamatupidamise sise-eeskiri, tulenevalt Tsiviilseadustiku muudatustest ja struktuurimuudatustest korrastati ning kaasajastati Riigikohtu kodukord.

Sätestatud protseduurireeglite täitmise tagavad konkreetse valdkonna eest vastutavad teenistujad ning täitmise üle järelevalve pidamine toimub nii vertikaalset juhtimisliini pidi asutuse juhtkonna poolt kui ka horisontaalselt tulenevalt vastavasse tegevusvaldkonda kaasatud allüksuste koostööst.

7. Ülevaade Riigikohtu valitsemisalas oleva Sihtasutuse Eesti Õiguskeskus kohta

Sihtasutuse Eesti Õiguskeskus asutasid 1995. aastal Riigikohus, Justiitsministeerium ja Tartu Ülikool. 28.09.2004 sõlmisid Justiitsministeerium ja Riigikohus kokkuleppe riigi asutajaõiguste teostaja kohta Sa Eesti Õiguskeskuses, mille kohaselt riigi asutajaõiguste teostajaks SA-s Eesti Õiguskeskus on Riigikohus.

11.07.1995 kinnitati Vabariigi Valitsuse määrusega nr 260¹ SA Eesti Õiguskeskus põhikiri. Sihtasutuse tegevuse eesmärgiks on põhikirja kohaselt aidata kaasa Eesti õigussüsteemi toimimisele ja arengule läbi riikliku kohtunike koolituse korraldamise, teiste avaliku ja erasektori juristide diplomijärgse täiendus- ja järelkoolituse korraldamise ning koolituse korraldamiseks vajalike õigusteabeliste andmebaaside loomise ja pidamise, kvaliteetseks koolituseks vajalike kontaktide ja vahendite leidmise ning muu eelnimetatud eesmärgi toetava arendustegevuse.

Sihtasutuse kõrgeimaks organiks on nõukogu, mille seitse liiget valitakse asutajate poolt. Lisaks koordineerib sihtasutuse töö sisulist poolt kohtute seadusega sätestatud koolitusnõukogu, mis vastutab kohtunike koolituse eest, kinnitades kohtunike koolituse strateegia ja iga-aastased koolitusprogrammid ja kohtunikueksamiprogrammi. Sihtasutust juhib juhataja, kellega lepingu sõlmib nõukogu.

Kohtunike koolituse programmi koostamiseks ja koolituse korraldamiseks vajalikud sihtotstarbelised vahendid nähakse ette Riigikohtu eelarves. 2008. aastal sõlmiti sihtasutusega riigieelarvelise kasutamise leping, mille maht oli ühtekokku 6 064 725 krooni.

Sihtasutuse lõpetamine

2007. aastal kaalusid sihtasutuse asutajad Tartu Ülikool ja Riigikohus põhjalikult sihtasutuse tegevuse jätkamist ning jõudsid ühiselt järeldusele, et kuna sihtasutuse algne eesmärk on ära langenud ning ka kohtunike koolituse järjepidevuse tagamiseks ei ole sihtasutus enam vajalik, siis tuleb astuda samme sihtasutuse lõpetamiseks ja kohtunike koolitust teenindava organisatsiooni ümberkorraldamiseks.

Põhiseaduskomisjoni 24.02.2008 istungil otsustati volitada Riigikohtu esimeest otsustama riigi osalusega Sihtasutuse Eesti Õiguskeskus lõpetamine ning alkatada kohtute seaduse ja halduskoostöö seaduse muutmise seaduse eelnõu.

08.05.2008 Riigikogu poolt vastuvõetud Kohtute seaduse ja halduskoostöö muutmise seadus näeb ette muudatused kohtunike koolituse organisatsioonilises korralduses ja erisused halduslepingu sõlmimisel seoses kohtunike koolituse korraldamise ülesande üleandmisega.

01.09.2008 sõlmisid sihtasutuse asutajad ja teised põhikirjas nimetatud õigustatud isiku kokkuleppe sihtasutuse varade üleandmise kohta likvideerimismenetluses.

Sihtasutuse nõukogu võttis 17.10.2008 vastu otsuse lõpetada SA Eesti Õiguskeskus alates 1. oktoobrist 2008. Nõukogu kinnitas likvideerijaks Tanel Kase ja sihtasutuse vara jaotuse.

¹ RT I 1995, 61, 1031

Sihtasutuse varad

Sihtasutuse põhikirja punkti 28 järgi läheb likvideerimisel allesjäänud vara üle Tartu Ülikoolile, Riigikohtule, Justiitsministeeriumile ja Eesti Advokatuurile juristide täienduskoolituse arendamiseks.

EÕK raamatupidamise bilansis kajastub hoone Lossi 19, Tartu, mille Riigikohus riigivara valitsejana on andnud sihtasutusele pikaajalisele rendile. Hoone omanik on Eesti Vabariik ning selle riigivara valitseja on Riigikohus. Sihtasutuse likvideerimisel tuleb nimetatud hoone tõsta tagasi Riigikohtu raamatupidamise bilanssi.

Üleantavat riigivara sihtasutuse bilansis ei ole.

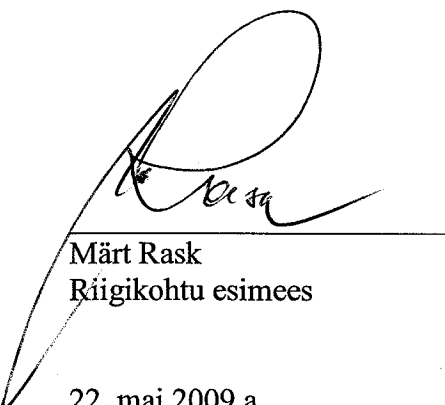

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Tegevjuhtkonna deklaratsioon

Kinnitame lehekülgedel 17 kuni 32 toodud 2008 aasta raamatupidamise aastaaruande koostamise õigsust ja täielikkust ja kinnitame, et:

1. raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud arvestuspõhimõtted on vastavuses Eesti hea raamatupidamistavaga.
2. raamatupidamise aastaaruanne kajastab õigesti ja õiglaselt raamatupidamiskohustuslase finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid.

Märt Rask
Riigikohtu esimees

Kerdi Raud
Riigikohtu direktor

22. mai 2009.a.

Bilanss kroonides	Lisa	31.12.2008	31.12.2007
Varad			
<i>Käibevara</i>		1 766 595	1 657 927
Raha ja pangakontod	1	8 696	5 379
Muud nõuded ja ettemaksed	2	332 015	226 664
Müügiootel põhivara	3	1 425 884	1 425 884
<i>Põhivara</i>		29 208 548	26 264 821
Osalused sihtasutustes ja mittetulundusühingutes		943 058	5 879 750
Materiaalne põhivara	3	27 730 971	20 221 046
Immateriaalne põhivara	4	534 519	164 025
Varad kokku		30 975 143	27 922 748
Varade ja kohustuste vahe		113 472 335	
Kohustused ja netovara			
<i>Lühiajalised kohustused</i>	2	9 014 071	2 771 833
Võlad tarnijatele		173 807	120 983
Võlad töötajatele		2 895 937	2 092 088
Muud kohustused ja saadud ettemaksed		1 140 527	558 762
Eraldised		4 803 800	
<i>Pikaajalised kohustused</i>	2	135 433 407	
Eraldised		135 433 407	
Kohustused kokku		144 447 478	2 771 833
Akumuleeritud tuleml			25 150 915

Tulemiaruanne

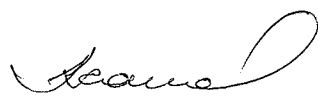
kroonides

Lisa

2008

2007

Tegevustulud		1 741 511	1 415 492
Tulud majandustegevusest	5	106 950	110 985
Kasum /kahjum põhivara müügist	5	100 100	46 200
Trahvid	5	12 000	3 000
Muud tegevustulud	5	1 522 461	1 255 307
Tegevuskulud		-72 400 265	-54 065 417
Antud toetused		-5 930 446	-4 303 295
Tööjõukulud	6	-54 276 248	-40 587 896
Majandamiskulud	7	-9 198 302	-7 128 309
Muud tegevuskulud	7	-1 868 479	-1 286 008
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	3,4	-1 126 790	-759 909
Tegevustulem		-70 658 754	-52 649 925
Finantstulud ja -kulud			
Tulem osalustelt		12 756	-264 738
Aruandeperioodi tulem		-70 645 998	-52 914 663
Siirded	8	70 645 998	52 914 663

Rahavoogude aruanne

kroonides

Lisa 2008 2007

Rahavood põhitegevusest

Tegevustulem		-70 658 754	-52 649 925
--------------	--	-------------	-------------

Korrigeerimised:

Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	3,4	1 126 790	759 909
Kasum/kahjum põhivara müügist	5	-100 100	-46 200
Korrigeeritud tegevustulem		-69 632 064	-51 936 216

Põhitegevusega seotud käibevarade netomuutus

Muutus muudes ettemaksudes		-105 351	78 364
Põhitegevusega seotud käibevarade netomuutus kokku	2	-105 351	78 364

Põhitegevusega seotud kohustuste netomuutus

Muutus võlgades hankijatele		52 824	18 098
Muutus võlgades töövõtjatele		803 849	776 688
Muutus maksu-, lõivu- ja trahvikohustustes		212 100	22 113
Muutus muudes kohustustes		316 140	-22 938
Muutus saadud toetuste ettemaksetes		53 525	-3 410
Muutus eraldistes		-5 428 527	
Põhitegevusega seotud kohustuste netomuutus	2	-3 990 089	790 551

Kokku rahavood põhitegevusest		-73 727 504	-51 067 301
--------------------------------------	--	--------------------	--------------------

Rahavood investeerimisest

Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	3,4	-4 057 759	-2 078 958
Materiaalse vara soetus		-3 556 457	-2 051 508
Immateriaalse põhivara soetus		-501 302	-27 450
Korrigeerimine muutusega võlgadeshankijatele			-351 994
Laekunud materiaalse põhivara müügist	5	100 100	46 200

Kokku rahavood investeerimisest		-3 957 659	-2 384 752
--	--	-------------------	-------------------

Rahavood finantseerimisest

Netofinantseerimine eelarvest		77 688 480	53 445 263
Rahavood finantseerimistegevusest kokku		77 688 480	53 445 263

Kokku rahavood finantseerimisest

Puhas rahavoog		3 317	-6 791
Raha ja selle ekvivalendid perioodi algul	1	5 379	12 170
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpul	1	8 696	5 379
Raha ja selle ekvivalentide muutus		3 317	-6 791

Riigieelarve täitmise aruanne

kroonides

Klassi- fikaatori kood	Nimetus	2008 esialgne eelarve	2008 lõplik eelarve	2008 tegelik eelarve täitmine	Tegelik täitmine miinus lõplik eelarve	Üle viidud 2009 aastasse
	Raha ja selle ekvivalendid aasta alguses*			5 379	0	0
	Tulude laekumine	4 030 000	2 327 050	1 749 870	-577 180	0
32	Kaupade ja teenuste müük	80 000	176 950	107 350	-69 600	
38	Muud tulud	3 950 000	2 150 100	1 642 520	-507 580	
	Tulude laekumine kokku				0	
	Kulude tasumine				0	
15	Materiaalsete ja immateriaalsete varade soetamine ja renoveerimine	-5 185 000	-7 471 911	-6 413 598	1 058 313	750 486
4	Eraldised	-6 164 725	-6 093 725	-5 876 920	216 805	98 086
50	Tööjõukulud	-54 266 000	-54 908 482	-53 298 358	1 610 124	
55	Majandamiskulud	-10 621 000	-8 807 308	-8 721 724	85 584	
6	Muud kulud	-1 000	-1 000	-883	117	
	Kulude tasumine kokku	-76 237 725	-77 282 426	-74 311 483	2 970 943	848 572
	Finantseerimistehingud				0	
20.5	Kohustuste suurenemine			1 233 366	1 233 366	
20.6	Kohustuste vähenemine			-923 680	-923 680	
	Finantseerimistehingud kokku			309 686	309 686	
	Riigikassast saadud siirded*			76 819 825	76 819 825	
	Riigikassale üle antud siirded*			-4 564 581	-4 564 581	
	Raha ja selle ekvivalendid aasta lõpus*			8 696	8 696	

Selgitused lõpliku eelarve kujunemise kohta on esitatud lisas 9.

Sularaha kassa jääk aasta alguseks oli 5379 krooni, kassasse laekus tulu teenuste eest 4700 krooni, mis kulutati majanduskulude eest tasumiseks. Kautsjonide kassa jääk suurenes 777 krooni. Kassasse toodud eelarve vahenditest jäi kasutamata 2539 krooni, millest kassa jäägi suurenemine 3316 krooni.

Kohustuste muutustena on kajastatud kautsjonide konto liikumised.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestusmeetodid ja hindamisalused

Käesolev raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti hea raamatupidamistava ja riigieelarve seadusega. Eesti hea raamatupidamistava tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuspõhimõtetele (Euroopa Liidu raamatupidamise direktiivid, rahvusvahelised finantsarvestuse standardid ja rahvusvahelised avaliku sektori raamatupidamise standardid) ning selle põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid ning riigi raamatupidamise üldeeskirjas sätestatud nõuded.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud Eesti kroonides.

Varade ja kohustuste jaotus lühi- ja pikaajalisteks

Varad ja kohustused on bilansis jaotatud lühi- ja pikaajalisteks lähtudes sellest, kas vara või kohustuse eeldatav valdamine kestab kuni ühe aasta või kauem arvestatuna bilansikuupäevast.

Raha ja raha ekvivalendid

Bilansis kajastatakse raha ja pangakontode kirjel kassas olevat sularaha ning lühiajalisi või katkestatavaid tähtajalisi deposiite.

Maksu-, lõivu-, trahvi- ja muud nõuded

Nõudeid kajastatakse bilansis nõudeõiguse tekkimise momendil ning hinnatakse lähtuvalt teadaolevast informatsioonist. Võimaluse korral hinnatakse iga konkreetse kliendi laekumata nõudeid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Suure hulga samaliigiliste nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse grupi baasil, võttes arvesse eelmiste perioodide statistikat sarnaste nõuete laekumise. Aruandeperioodil laekunud, eelnevalt kuludesse kantud nõuded on kajastatud aruandeperioodi ebatõenäoliste nõuete kulu vähendusena. Lootusetud nõuded kantakse bilansist välja.

Osalused sihtasutustes

Aruandekohustuslase bilansis kajastatakse 100%-lise osaluse määraga neid osalusi sihtasutustes ja mittetulundusühingutes, mille üle riigiraamatupidamiskohustuslasel on valitsev mõju. Valitsev mõju tekib üldjuhul õigusest määrata enam kui 50% sihtasutuse või mittetulundusühingu juhtimisorgani liikmetest. Osalused on bilansis kajastatud kapitaliosaluse meetodil. SA „Eesti Õiguskeskus“ korraldas kohtunike koolitust. Sihtasutuse tasuta kasutusse oli antud hoone Lossi 19, kuna sihtasutus on likvideerimisel, siis aasta lõpus lõpetati hoone kasutusleping.

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid hinnangulise kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 30 000 kroonist (kuni 31.12.2004 soetatud varad alates 10 000 kroonist). Varad, mille kasulik eluiga on üle ühe aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla põhivara arvelevõtmise piirmäära, kajastatakse kuni kasutuselevõtmiseni väheväärtusliku inventarina (varudes) ja vara kasutuselevõtmise hetkel kantakse kulusse.

Põhivara soetusmaksumusse arvatakse kulutused, mis on vajalikud vara kasutuselevõtmiseks, v.a põhivara soetamisega kaasnevad maksud, lõivud, laenu-, koolitus ja lähetuskulud, mis kajastatakse nende tekkimisel aruandeperioodi kuluna.

Põhivara rekonstrueerimisväljaminekud, mis vastavad materiaalse põhivara definitsioonile, liidetakse põhivara maksumusele.

Põhivarasid kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kulumi arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Kulumi norm määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeas.

Kulumi normid aastas on põhivara gruppidele järgmised:

- Hooned 1,2-1,5%
- Masinad ja seadmed 10-20%
- Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia seadmed 20-35%
- Muu inventar 10-35%

Maad ja kunstiväärtusi, mille väärtus aja jooksul ei vähene, ei amortiseerita.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalse põhivarana kajastatakse füüsilise substantsita vara kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 30 000 kroonist (kuni 31.12.2004 soetatud varad alates 10 000 kroonist). Immateriaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Immateriaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarset meetodit ja amortisatsioonimäärad aastas on 35%.

Üldjuhul kajastatakse uurimis- ja arenguväljaminekud tekkimise momendil kuluna. Erandiks on arenguväljaminekud, mis on identifitseeritavad ja mis tõenäoliselt osalevad järgmiste perioodide tegevustes.

Müügiotel põhivara

Müügiotel põhivaraks loetakse materiaalsel või immateriaalsel põhivara või kinnisvarainvesteeringut, mis müüakse väga suure tõenäosusega lähema 12 kuu jooksul, mille korral on alustatud aktiivset müügitegevust ning millele on määratud realistlik hind.

Müügiotel põhivara amortiseerimine lõpetatakse ja vara klassifitseeritakse ümber käibevarade gruppi. Seda kajastatakse kuni müügi toimumiseni kahest madalamas, kas bilansilises jääkväärtuses või õiglases väärtuses (miinus müügikulutused).

Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Bilansis kajastatakse eraldisena enne bilansipäeva tekkinud kohustusi, millel on seaduslik või lepinguline alus või mis tulenevad aruandekohustuslase senisest tegevuspraktikast, mis nõuab varast loobumist ja mille suurust saab usaldusväärselt hinnata, kuid mille lõplik maksumus või maksetähtaeg ei ole kindlalt fikseeritud. Eraldiste hindamisel on lähtutud juhtkonna hinnangust, kogemustest ja vajadusel ka sõltumatute ekspertide hinnangutest. Pikaajalised eraldised on diskonteeritud 6%-lise diskontomääraga.

Pensionieraldistena kajastatakse töötajatele seaduse alusel tagatud hüvitisi eripensionide ja pensionisuurenduste maksmiseks. Eripensionid ja pensionisuurendused kajastatakse kuluna proportsionaalse osa krediteerimise meetodil, mille kohaselt tekitab iga tööalase teenistuse periood lisaühiku pensioni saamiseks vastavalt pensioni saamiseks nõutavale staažile. Pensionieraldiste arvestamiseks kasutatakse Statistikaameti andmeid keskmise järelejäanud

eluea kohta ning Rahandusministeeriumi hinnanguid keskmise pensioni muutumise kohta tulevastel perioodidel. Töötajate puhul hinnatakse lisaks, kui suur osa töötajatest lahkub töölt enne eripensioni või pensionisuurenduse väljateenimist.

Lubadused, garantiid ja muud kohustused, mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades potentsiaalsete kohustustena.

Tulude arvestus

Kogutud trahvide tulu võetakse arvele tekkepõhiselt. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel, lähtudes valmidusastme meetodist.

Kulude arvestus

Kulusid kajastatakse tekkepõhiselt. Põhivara või varude soetamisega kaasnevad mittetagastatavad maksud ja lõivud kajastatakse soetamise momendil kuluna, mitte varade ega varude soetusmaksumusena.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimisena kajastatakse sihtotstarbeliselt antud ja teatud tingimustega seotud toetusi. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna või kuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et toetuse saaja vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine leiab aset. Sihtfinantseerimise kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, mille korral kajastatakse sihtfinantseerimise tulu ja selle arvel tehtud kulu või põhivarade soetust mõlemaid eraldi.

Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist (tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega). Varade sihtfinantseerimise korral kajastatakse sihtfinantseerimine tuluna selles perioodis, millal sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse bilansis põhivarana arvele.

Siirded

Riigi rahalisi vahendeid haldab rahandusministeeriumi koosseisus olev riigikassa osakond, kes annab riigiasutustele raha ülekannete tegemiseks ja saab riigiasutustelt neile laekunud raha. Vastavaid rahalisi liikumisi kajastatakse siiretena. Samuti kajastatakse siiretena teiste riigiraamatupidamiskohustuslastega tehtud muid varade, kohustuste, tulude ja kulude vastastikuseid üleandmisi.

Riigieelarve täitmise aruanne

Riigieelarve täitmise aruanne koostatakse e-riigikassa programmi andmete alusel kassapõhisel printsiibil, arvestades ka sularaha kassas vahendite liikumist.

**RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE
LISAD**

Lisa 1. Raha ja selle ekvivalendid

kroonides

	31.12.2008	31.12.2007
Sularaha	8696	5379
Raha ja selle ekvivalendid kokku	8696	5379

Lisa 2. Muud nõuded ja kohustused

kroonides

	31.12.2008		31.12.2007	
	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa
Nõuded ja makstud ettemaksed				
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	295 074		189 052	
Ettemakstud kindlustusmaksed	26 651		27 670	
Majandus- ja lähetuskulude ettemaksed teenistujatele	10 289		9 942	
Ettemaksed kokku	332 014		226 664	
Kohustused				
Võlad hankijatele	173 806		120 983	
Võlgnevus teenistujatele	2 895 937		2 092 088	
Maksukohustused	256 215		44 115	
s.h. Sotsiaalmaks	145 019		24 515	
üksikisiku tulumaks	57 004		9 897	
erisoodustuse tulemaks	3 725		8 643	
töötuskindlustuse maks	14 588		414	
kogumispension	35 879		646	
Tagatistasud	823 639		507 499	
SA "Eesti Õiguskeskus" sihtfinantseerimine	60 673		7 148	
Pensionieraldised	4 803 800	135 433 407		
Kohustused kokku	9 014 070	135 433 407	2 771 833	

Selgitused: Ettemaksed on tehtud perioodika eest 149 tuh. krooni, konverentsiteenus 109 tuh. krooni, kütuse deebetkaardid 10 tuh. krooni serveri hooldus 27 tuh. krooni. ja hoonete kindlustus 26 tuh. krooni. ning teenistujatele lähetus- ja majanduskuludeks 10 tuh. krooni. Võlgnevused on elektrienergia, posti- sideteenuste, infotehnoloogia hoolduste ja majandusteenuste eest. Alates 31.12.2008 aastast moodustasime esmakordselt pensionieraldised Riigikohtu endiste ja töötavate kohtunike kohta, kelle osas anname siiretena arvestatud pensionieraldised üle sotsiaalkindlustusametile. Pensionile jäänud riigikohtunike pensionieraldised on arvestatud üheksale riigikohtunikule. Töötavate riigikohtunike pensionieraldised on arvestatud 23 riigikohtunikule, kellest 19 töötavad Riigikohtus ja 4 riigikohtuniku eripensioni õigust omavad töötavad mujal.

Lisa 3. Materiaalne põhivara

kroonides

	Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu põhi-vara	Kokku
Bilansiline väärtus perioodi alguses					0
Soetusmaksumus	88860	17744300	4074320	2553496	24460976
Akumuleeritud kulum		-443600	-2157102	-1639227	-4239929
Jääkväärtus	88860	17300700	1917218	914268	20221046
Müügiootel põhivara		1425884			1425884
Aruandeperioodi liikumised					0
Soetused ja parendused		3249668	91046	215743	3556457
Mahakandmised			-298900	-157490	-456390
Mitterahalise sihtfinantseerimisena saadud (Lossi 19)		5081581			5081581
Lossi 19 kogunenud amortisatsioon		-132132			-132132
Amortisatsioon ja allahindlused		-212928	-630354	-152700	-995982
Elimineeritud amortisatsioon			298900	157490	456390
Liikumised kokku		7986189	-539308	63043	7509924
Bilansiline väärtus perioodi lõpus					0
Soetusmaksumus	88860	26075549	3866466	2611749	32642624
Akumuleeritud kulum	0	-788660	-2488556	-1634437	-4911653
Jääkväärtus	88860	25286889	1377909	977312	27730970
Müügiootel põhivara		1425884			1425884

Selgitused: SA "Õiguskeskus" tagastas Lossi 19
hoone soetusmaksumuses 5081581 krooni ja
arvestatud amortisatsioon oli 132132 krooni

Lossi 19 hoonetes teostati renoveerimistöid 3249668 krooni eest.

Infotehnoloogia seadmeid osteti 91046 krooni ja kantselei seadmeid 215743 krooni eest.

Müüdi amortiseerunud sõiduauto "Opel Zafira" ja kanti maha amortiseerunud valve - ja videojälgimissüsteem.

**Lisa 4. Immateriaalne
põhivara**
kroonides

Immateriaalne põhivara	Tarkvara	Arengu- välja- minekud	Muu immate- riaalne põhivara	Ette- maksed	Kokku
Bilansiline väärtus perioodi alguses	1 504 803				1 504 803
Soetusmaksumus	1 504 803				1 504 803
Akumuleeritud kulum	-1 340 778				-1 340 778
Jääkväärtus	164 025				164 025
Aruandeperioodi liikumised	370 494				370 494
Soetatud	501 302				501 302
Amortisatsioon ja allahindlus	-130 808				-130 808
Bilansiline väärtus perioodi lõpus	2 006 105				2 006 105
Soetusmaksumus	2 006 105				2 006 105
Akumuleeritud kulum	-1 471 586				-1 471 586
Jääkväärtus	534 519				534 519

Selgitused: Soetati ja uuendati tarkvara litsentse.

Lisa 5. Muud tulud

kroonides

	2008	2007
Üüri-ja renditulu	67452	94596
Teenuste müük	39498	16389
Kohtukulud ja tagatistasud eelarvesse	1522461	1255307
Trahvid	12000	3000
Kasum/kahjum põhivara müügist	100100	46200
Kokku	1741511	1415492

Selgitused: Renditulu laekus eelmise aastaga võrreldes vähem Pangodi koolituskeskuse kasutamisest. Teenuste müügist laekus enam kirjastamisest. Enam kanti ka kautsjone eelarvesse.

Lisa 6. Tööjõukulud

kroonides

	2008	2007
Avaliku teenistuse ametnike töötasud	23945324	16241186
Töötajate töötasud	988563	876998
Valitavate ja ametisse nimetatud isikute töötasud	15275353	12869819
Ajutiste lepinguliste töötajate töötasud	144715	122720
Töötasukulud kokku	40353955	30110723
Erisoodustused	314799	280300
Sotsiaalkindlustusmaks	13448511	10061588
Töötuskindlustusmaks	75236	51784
Tulumaks erisoodustustelt	83747	83501
Kapitaliseeritud oma valmistatud põhivara maksumusse		
Tööjõukulud kokku	54276248	40587896

Keskmine töötajate arv	2008	2007
Avaliku teenistuse ametnikud	65,2	56,5
Töötajad	11	10,5
Valitavad ja ametisse nimetatud isikud	18,4	19
Kokku	94,6	86

Lisa 7. Majandamiskulud

kroonides

	2008	2007
Administreerimiskulud	1884471	1644688
Uurimis- ja arendustööd	138135	141500
Lähetuskulud	747883	535475
Koolituskulud	744468	341610
Ruumide majandamiskulud	1374131	1584069
Sõidukite majandamiskulud	227342	286475
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	898797	826294
Inventari majandamiskulud	1451650	803636
Tervishoiukulud	133077	66373
Ürituste korraldamise kulud	1575148	888889
Eri- ja vormiriietus	23200	9300
Kokku	9198302	7128309
Muud kulud (käibemaks ja maamaks)	1868479	1286008

Lisa 8. Siirded

kroonides

	2008	2007
Rahalised siirded		
Saadud riigikassast ülekannete tegemiseks	76 819 825	56 903 712
Riigikassale üle antud laekumised	-4 564 581	-3 459 439
Rahalised siirded kokku	72 255 244	53 444 273
Mitterahalised siirded teiste riigiraamatupidamiskohustuslastega		
Saadud teistelt riigiraamatupidamiskohustuslastelt	-55 295 596	
Sotsiaalkindlustusametilt ATS pensionid	-55 295 596	
Üle antud teistele riigiraamatupidamiskohustuslastele	5 433 237	989
Kohtute Raamatupidamiskeskusele (nõuded)	4 710	989
Sotsiaalkindlustusametile eripensionid	5 428 527	
Mitterahalised siirded kokku	-49 862 359	989
Siirded tulemi elimineerimiseks	48 253 113	-530 599
Siirded kokku	70 645 998	52 914 663

Lisa 9. Selgitused eelarve täitmise aruande kohta

kroonides

Lõpliku eelarve kujunemine

	Tulud	Kulud
Esialgne eelarve	4 030 000	-76 237 725
Üle toodud eelmisest aastast		-4 347 751
Muudatused lisaeelarve alusel	100 100	1 500 000
Eelarves kavandatud majandustegevusest laekuv tulu	-10 000	10 000
Tegelikult majandustegevusest laekunud tulu	106 950	-106 950
Eelarves kavandatud põhivara müügist laekuv tulu	-1 900 000	1 900 000
Kokku lõplik eelarve	2 327 050	-77 282 426

Selgitused: Esialgne eelarve tulu oli planeeritud 80 000 krooni majandustegevusest, 1 000 000 krooni kaitsjonide laekumine eelarvesse ja 2 950 000 krooni Pangodi müügihind.

Lisaeelarvega suurendati (+100100 krooni) põhivara müügitulu ja vähendati (-1900000 krooni) põhivara müügitulu.

Lõplik eelarve teenuste müügist 176950 krooni ja muud tulud 2150100 krooni.

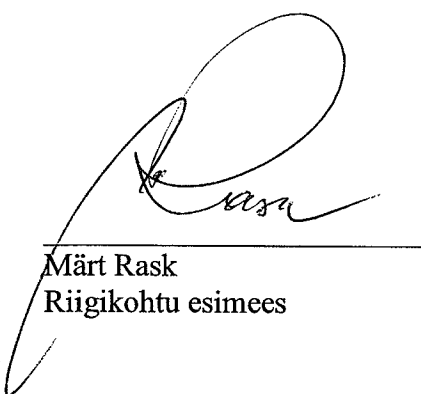
Esialgsed eelarve kulud oli planeeritud 76237725 krooni, millele lisandus eelmisest aastast üle toodud vahendid 4347751 krooni.

2007 aastast üle toodud (4347751 krooni) majanduskuludeks vahendeid 118180 krooni, tööjõukuludeks 1032482 krooni, eraldised SA "Eesti Õiguskeskus" 129000 krooni ja investeeringuteks 3068089 krooni.

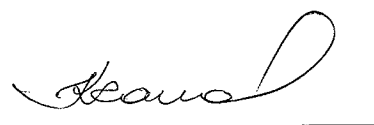
Allkirjad majandusaasta aruandele

Riigikohtu 31.12.2008 lõppenud majandusaasta aruanne koosneb tegevusaruandest ja raamatupidamise aastaaruandest.

Riigikohtu direktor on koostanud tegevusaruande ja raamatupidamise aastaaruande. Riigikohtu esimees on majandusaasta aruande läbi vaadanud ja Vabariigi Valitsusele esitamiseks heaks kiitnud.

Märt Rask
Riigikohtu esimees

Kerdi Raud
Riigikohtu direktor

22. mai 2009.a.